

MUSEUM KENNERLAND

Historisch Genootschap **MG** Midden-Kennemerland

Nieuwsbrief

jaargang 19
nummer 53

issn:
1382-9351

september
2011

Activiteitenkalender:

September: Stellingmaand.
Alle activiteiten vindt u op
www.stellingvanamsterdam.nl.

Zaterdag 10 en zondag 11 september:
Open Monumentendagen.

Zondag 11 september: Beverwijk uit de kunst op het Kerkplein.

Vrijdag 30 september, aanvang 13.30 uur: Bezoek aan het Provinciaal Depot voor Archeologie.

Een unieke kans om een kijkje te nemen in de "schatkamer" van de Noord-Hollandse archeologie.

Adres: Veerdijk 32 te Wormer (Gebouw Mercurius, naast de Lassiefabriek).

Ontvangst en rondleiding door Jean Roefstra en Joke Broeze.

Aanmeldingen via e-mail bij de secretaris jabrak@ziggo.nl (alleen voor leden van het HGMK, maximaal 25 personen kunnen zich aanmelden).

Oktober: maand van de Geschiedenis.

medio oktober: *De Beverwijkse Tabaksindustrie*. Presentatie van het boek en opening van de tentoonstelling in Museum Kennemerland.

Donderdag 10 november, aanvang 13.30 uur: voor HGMK -leden een groepsbezoek aan Paviljoen Welgelegen in Haarlem, ooit het Koninklijke Paleis van Koning Lodewijk Napoleon en tegenwoordig in gebruik als Huis van de Provincie Noord-Holland. De rondleiding zal ongeveer 2 uur duren. Het bezoek is mogelijk voor 25 deelnemers. Aanmelding via e-mail (graag voor 1 oktober) bij de secretaris E-mail: jabrak@ziggo.nl
Verzamelen om 13.20 uur bij: **Paviljoen Welgelegen**, Dreef 3, 2012 HR Haarlem
zie ook pagina 2

Wie meer weten wil kan ook terecht op onze nieuwe website:

www.hgmk.nl

Daarop staat ondermeer een uitgebreide agenda en de activiteiten en evenementen worden aangekondigd. En er is nog veel meer te lezen.

nieuw boek en tentoonstelling

De Beverwijkse Tabaksindustrie

Beverwijk kende in het begin van de vorige eeuw een bloeiende sigarenindustrie, waarover gek genoeg weinig bekend is. Medio oktober verschijnt na jarenlange voorbereiding het boek over de opkomst en ondergang van de Beverwijkse tabaksbranche. Tegelijkertijd is er in Museum Kennemerland een tentoonstelling over het onderwerp te bezichtigen.

Het boek is geschreven door Cor Castri-cum, die al eerder de industriële geschiedenis van Beverwijk in een boek vastlegde. Voor het boek 'De Beverwijkse Tabaksindustrie' werkte hij samen met verzamelaar Henk van Unen. Naast de algemene tabaks-geschiedenis worden alle fabrikanten uit Beverwijk in het boek beschreven. Speciale aandacht is er natuurlijk voor de firma's Melchers en Majoor, die vanaf de jaren 20 bij de grootste fabrikanten van Nederland hoorden, met hun hoofdkantoor aan de Breestraat en de fabrieken aan de Koningstraat. Maar ook van de kleinere bedrijfjes worden alle gegevens weergegeven die Van Unen in de loop van de afgelopen decennia bij elkaar heeft gebracht. Het bijna 200 pagina's tellende boek is geheel in kleur en geïllustreerd met veel foto's, publicaties uit

de lokale media, afbeeldingen van sigarenbandjes en -kistjes en ander materiaal.

Tentoonstelling

Tegelijk met de verschijning van het boek is er tevens een tentoonstelling over het onderwerp te bezichtigen in Museum Kennemerland. Ook hier vormt de uitgebreide collectie van Beverwijker Henk van Unen de basis. De samenstellers van de tentoonstelling zijn nog op zoek naar verhalen van mensen die in de sigarenindustrie werkten. Ook fotomateriaal, documentatie en bijzondere voorwerpen zijn welkom. U kunt hiervoor contact opnemen met museummedewerker Gerard Hagen (telefoon 06 21598827 of e-mail gerard.hagen@gmail.com), of met Henk van Unen; op zijn website vindt u ook veel wetenswaardigheden:

www.sigarenindustriebeverwijk.nl

Korting voor leden

Het boek wordt in eigen beheer uitgegeven door het Historisch Genootschap Midden-Kennemerland en zal in de boekhandel ongeveer € 22,- gaan kosten (isbn 978-90-75839-00-5). Leden van het Historisch Genootschap kunnen vanaf medio oktober het boek met korting aanschaffen via Museum Kennemerland of via de webshop van het Historisch Genootschap (www.hgmk.nl) en betalen dan slechts € 19.

gezocht: nog enkele bezorgers

Voor het bezorgen van de Nieuwsbrief en het Ledenbulletin zoeken we weer enkele bezorgers.

Het gaat om een wijk in het centrum van Beverwijk (Breestraat, Koningstraat en omgeving) en de wijk Laan van Blois en omgeving.

U kunt zich ook aanmelden als reserve; u hoeft dan alleen een wijk te doen als een van onze vaste bezorgers verhinderd is.

Een wijk bevat ongeveer 25 adressen en er wordt drie keer per jaar bezorgd: in maart, september en december.

U kunt zich aanmelden bij onze penningmeester Jan de Boer,

Verlengde Voorstraat 58 A,
1949 CN, Wijk aan Zee.
telefoon 0251-374799
e-mail: jenhdeboer@planet.nl

Bestuur Museum Kennemerland weer voltallig

Beverwijk, augustus 2011.

Aan de leden van het Historisch Genootschap,

Wij kunnen u met genoegen meedelen dat ons bestuur inmiddels weer op volle sterkte is.

De verschillende functies worden door onderstaande personen ingevuld:

Waarnemend voorzitter	mevrouw H.F.E. de Wildt-van Overmeeren
Penningmeester	de heer L. van Dijk
Secretaris	mevrouw C.T.J. van Santen
Huisvesting en veiligheid	de heer J.D. Glazenburg
Collectie en tentoonstellingen	Drs. J.J.H. Polak (mw.)
Juridische zaken	Mr. E.F. van Bolhuis (dhr.)
Coördinatie vrijwilligers	de heer A.A.M. Kok

De vacature voor een nieuwe voorzitter blijft bestaan.

Na onderling overleg heeft het bestuur besloten dat mevrouw De Wildt deze post voorlopig zal blijven waarnemen, totdat een geschikte kandidaat gevonden is.

Ineke van Santen
Secretaris

Boek Jan van der Linden en Jan van der Linden

Jan van der Linden en Jan van der Linden, de stadsarchivaris en die van het Prentenkabinet, hebben samen de schouders gezet onder een boek over de geschiedenis van het Meerplein, zijn bewoners en panden.

Het boek zal € 21,50 gaan kosten en uitgevoerd worden met harde band. Het zal 160 pagina's tellen en onder meer ruim 500 foto's bevatten waarvan de meeste nog nooit eerder gepubliceerd zijn. Op dit moment wordt de laatste hand gelegd aan de samenstelling. Het boek zal op 28 oktober a.s. gepresenteerd worden onder de titel *“De Meer, het kloppend hart van Beverwijk, 1900-2000”*.

Paviljoen Welgelegen

Paviljoen Welgelegen heeft een rijke historie en een bijzondere architectuur. Het pand is gebouwd tussen 1785 en 1789.

In 1390 had Alfred van Beieren het gebied de Baan (tussen de huidige straten Baan, Dreef, Paviljoenslaan en Kleine Houtstraat) geschonken als speelterrein aan Haarlem. Een deel van het gebied kwam in gebruik als tuinencomplex, later allemaal aangekocht door Henry Hope om er Paviljoen Welgelegen op te bouwen.

Het resterende openbare speelterrein werd begin 19e eeuw aangekocht door Lodewijk Napoleon, en het terrein bij Welgelegen getrokken. In 1832 kocht de stad Haarlem het terrein terug en maakte er een openbaar park van onder naam Koekamp. Eind 19e eeuw verzezen de eerste villa's en kreeg het park een nieuwe naam: Frederikspark.

Provinciehuis Noord-Holland in oude luister hersteld

Ambtenaren en bestuur van de Provincie Noord-Holland werken verspreid over vier grote locaties en enkele villa's in Haarlem. Jaren geleden is al gestart met plannen voor een grondige aanpak van de huisvesting. De restauratie van Paviljoen Welgelegen (het oude provinciehuis aan de Dreef) is inmiddels afgerond. De koningin heeft op 29 mei 2009 het gerestaureerde 18e-eeuwse rijksmonument bezocht en officieel geopend.

In 2005 is begonnen met het ontwerp voor de restauratie. Het pand wordt na de restauratie sinds januari 2009 weer door het bestuur van de Provincie bewoond en de opgave was vooral om

Paviljoen Welgelegen is ook tijdens de Open Monumentendagen te bezoeken.

de hedendaagse eisen die gesteld worden aan kantoor- en vergaderaccommodatie te integreren in dit historisch pand. De restauratie van het gebouw bestond uit het herstel van slijtage en reconstructie van de historische kleurstelling, reconstructie van de lichtkappen van de nevenzalen, een nieuwe trap en lift en de inrichting van de 2e verdieping (zolder). De grootste uitdaging lag in het toevoegen van hedendaagse techniek aan een 18e-eeuws rijksmonument. Het is een spagaat geweest die gemaakt moest worden: kaartlezers en elektrische sloten in 18e-eeuwse deuren, goede ventilatie (via de bestaande schoorstenen), een data-installatie, een lift en brandmelders in historische stucplafonds.

Historische herinrichting

Naast de bouwkundige aanpassingen is ook een ingrijpend traject van (deels his-

torische) herinrichting afgerond. Het is een modern kantoorpand geworden in een bijna museaal jasje. Antieke meubels zijn gerestaureerd, de stoffering is vernieuwd en 'stucco lustro' (marmereffect) siert weer de wanden. Bovendien hebben twee kunstenaars spectaculaire kroonluchters ontworpen voor de Statenzaal, Koffiekamers (nevenzalen) en de Muziekzaal.

Gelukt

Na een traject van jaren is in januari 2009 het gebouw door de Provincie weer in gebruik genomen. Het herstel van de buitenzijde is in mei van dit jaar opgeleverd. Dit laatste betrof met name een grote onderhoudsbeurt (schilderwerk en herstel natuursteen) en het herstel van de opritten (historische gewelven) aan de zuidgevel van het pand. Daarbij is ook de tuin weer prachtig in historische stijl opgeknapt.

Tentoonstelling tot 1 november

Willem en Hildegonde van Brederode (tijdelijk) terug op de Ruïne van Brederode

Een unieke gebeurtenis op de ruïne van Brederode, de bouwheer en zijn vrouw keren (tijdelijk) terug op de plaats waar zij ooit leefden. Zij lagen tot de opgraving door de Archeologische Werkgroep Velsen, in 1967, begraven in de voormalige Brederodekapel van de Engelmunduskerk in Oud Velsen. De prachtige grafzerk van het echtpaar is aldaar nog steeds te bewonderen. Sindsdien lagen zij opgeslagen in het Provinciaal Depot voor Archeologie te Wormer. Enkele jaren geleden werd, na een langdurig onderzoek van de resten, besloten tot een bijzonder initiatief: er zijn van dit echtpaar driedimensionale gezichtsreconstructies gemaakt. De provincie Noord-Holland als opdrachtgever noemt de reconstructies uniek omdat er nauwelijks afbeeldingen zijn van mensen uit die periode.

Gedeputeerde Sascha Baggerman van de provincie Noord-Holland onthulde 23 februari jl. de gezichtsreconstructies van heer Willem I van Brederode en zijn vrouw Hildegonde (zie de vorige nieuwsbrief). De combinatie van forensische wetenschap, archeologie, anatomie en kunstenaarschap door fysisch antropoloog Maja d'Hollosy

hebben geleid tot een levensecht resultaat waardoor men oog komt te staan met het verleden.

De beheerders van de Ruïne van Brederode en de Kastelen Stichting Holland Zeeland hebben zich zeer ingezet om deze unieke gezichtsreconstructies op de ruïne te krijgen. Hiervoor is zelfs een bijzonder multifunctionele vitrine aangekocht.

Voor deze tentoonstelling zijn door BDS/it's Dutch filmopnamen gemaakt: Het Brederode Journaal. De beheerders, de Stichting Historische Archeologie, het Provinciaal Depot voor Archeologie en vele anderen werkten hieraan mee.

Het Brederode Journaal is te volgen op www.kastelenhollandzeeland.nl/brederode.htm Zie ook de website van de Stichting Historische Archeologie: www.s-h-a.nl

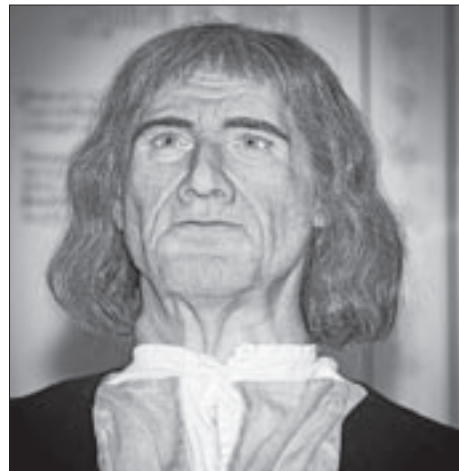
Openingstijden van de tentoonstelling: 28 augustus - 1 november, woensdag t/m zondag van 10.00 tot 17.00 uur.

Ruïne van Brederode

Velserenderlaan 2

2082 LA Santpoort

Info: Beheerders G. Brouwer en A. Dijkstra, telefoon 023 5378763

Op zaterdag 10 en/of zondag 11 september zijn er weer de jaarlijkse Open Monumentendagen. Onze regionale brochures hierover zijn (zolang voorradig) gratis af te halen bij de VVV, de bibliotheek, ANWB, de buurthuizen en bij de deelnemende monumenten. Het thema dit jaar is Nieuw gebruik - Oud gebouw. In het kader hiervan zijn in Beverwijk speciaal twee gebouwen opengesteld op zondagmiddag van 13 tot 17 uur: de voormalige Middelaarkerk aan het Moensplein en Huize Beijerlust aan de Velsersweg. Een bezoek zeker waard!

Zie verdere OMD-informatie op onze website www.hgmkn.nl

Oproep

Het OMD-comité Beverwijk is blij dat het secretariaat, in de persoon van Wim Spruit, weer bezet is en dat we hiermee weer op sterkte zijn.

Maar het comité zou heel graag ook iets met de schooljeugd willen gaan doen. Het landelijk comité heeft hiervoor de Klassendag in het leven geroepen met speciaal en gericht materiaal voor het door een klas te bezoeken monument.

Waar we nu een oproep voor doen zijn personen die contact willen leggen met basisscholen (groepen 7 en 8) om te peilen of ze volgend jaar mee willen doen aan de

Klassendag (op de vrijdag voorafgaand aan het OMD-weekend). Wij kunnen dan aan de deelnemende monumenten verzoeken om een klas te ontvangen.

In Heemskerk is hier al goede ervaring mee opgedaan, maar in Beverwijk is een try-out op een mislukking uitgelopen, doordat de school in een laat stadium geen interesse toonde.

Voelt u iets hiervoor, neem dan contact op met het secretariaat: tel. 0251-212167 of e-mail wim@spruitpr.nl

Het zou fantastisch zijn als, dankzij u, de Klassendag 2012 ook in Beverwijk van de grond zou kunnen komen.

Jaarverslag 2010 Archeologische Werkgroep Beverwijk-Heemskerk

Graven en waarnemen

In Heemskerk volgden wij de graafwerkzaamheden tussen Euratomsingel en Lessestraat. Sporen van de curtis Hofland hebben we niet gevonden.

Op aanwijzingen van de werkgroep heeft de gemeente Beverwijk een archeologisch bureau onderzoek laten doen naar de locatie van de funderingen van de voormalige Wijker molen in de Broekpolder.

Op de hoek van de Breestraat en Koningstraat vonden we in een sleuf voor een gasleiding de beschoeiing en een overkluizing van een beek (foto 1). Rond 1650 tekende Daniel van Breen deze beek op één van zijn schetsbladen.

Op de Koude Horn vonden wij in een sleuf voor dezelfde gasleiding houtresten. Door de gemeente is een archeologische bureau ingeschakeld dat het houtwerk verder heeft onderzocht en ingetekend (foto 2). Waarschijnlijk zijn de houtresten afkomstig van de beschoeiing van de haven. Dendrochronologisch onderzoek (jaarringen) van het hout leverde een kapjaar van 1695 op.

Op de hoek met de Graaf Janstraat werden een fundering en veel scherven uit de 15de-17de eeuw gevonden (foto 3).

Aan de Platanenlaan in Beverwijk kreeg de werkgroep gelegenheid boringen te verrichten, na afbraak van een flatgebouw. In één boring kwam een humeuze laag op 160-180 cm onder het maaiveld zichtbaar. Deze laag komt waarschijnlijk overeen met de zogenaamde IJzertijdlaag met ploegsporen die op vele plaatsen in Beverwijk en Heemskerk voorkomen.

In Heemskerk legde het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier een waterbassin aan, tussen de de Noordermaatweg en de bebouwing. Het graafwerk hebben wij gevolgd maar het leverde geen vondsten op.

Een bewoner van de Bankenlaan in Beverwijk meldde ons de vondst van een benen schaats (glis) en scherven uit de 14de-15de eeuw die hij had gevonden bij graafwerk in zijn tuin.

Educatie

Tijdens de Open Monumentendag heeft de werkgroep belangstellenden rondgeleid over het archeologisch monument de N.H.kerk in Heemskerk. Voor een tentoonstelling bij de Historische Kring Heemskerk stelden wij bodemvondsten uit de 19de eeuw beschikbaar. Het thema was dit jaar 'De smaak van de 19de eeuw'.

In wijkcentrum Citadel verzorgden wij voor de Stichting Welzijn Beverwijk gedurende 4 middagen een cursus archeologie voor kinderen.

Voor groep 5 van de o.l.s. De Zevenhoeven in Heemskerk gaven wij twee keer een les over archeologie: een powerpoint demonstratie, puzzelen met scherven en een demonstratie van diverse bodemvondsten (foto 4).

Broekpolder

Eind 2009 verscheen het wetenschappelijk rapport van de opgravingen in de Broekpolder, in de jaren 1998-2000. Dit was aanleiding voor de werkgroep om, in samenwerking met de Stichting Welzijn Beverwijk, een serie lezingen over de opgraving te organiseren. De lezingen werden gehouden in het wijkcentrum

Citadel in de Broekpolder: in september een inleiding over de opgravingen en in oktober over de landschapsontwikkeling in de Broekpolder en het Oer-IJ. Beide lezingen werden elk door ongeveer 40 belangstellenden bezocht. In 2011 volgen nog twee lezingen.

Informatie

Informatie over en een afbeelding van het Huldtoneel in Heemskerk verstrekten wij aan de Historische Vereniging Bergen N.H. voor een artikel over de Heren en Vrouwen van Bergen in de Bergense Kroniek.

Voor een verspreidingskaart van Weser aardewerk (ca. 1580 – 1630) hebben wij onze scherven van dit type aardewerk gemeld.

Aan het Archeologisch Adviesbureau RAAP gaven we informatie ten behoeve van een voorgenomen onderzoek in de omgeving van de Maerten van Heemskerckstraat in Heemskerk.

De gemeente Heemskerk informeerden wij over de gesteldheid van het terrein en de resten van Oud Haerlem in verband met het herinrichtingsplan Park Assumburg/Oud Haerlem.

Voor een publicatie van het Vlaams Steunpunt voor Cultureel Erfgoed in Brussel stelden wij een foto beschikbaar van een schotel uit de 18de/19de eeuw met de tekst "Schoon gewaschen, net gevouwen, is de pronk der jonge vrouwen". De foto is opgenomen in het artikel "Pronken as a performative practice" in het boek "Luxury in the Low Countries, Miscellaneous Reflections on Netherlandish Material Culture, 1500 tot Present" (foto's 5 en 6).

*Roel van Gulik,
met bijdragen van
Jaap Hendrikse
en Ria Vet*

Historische Verkenningen bij Radio Beverwijk

Historische Verkenningen is een radioprogramma over (regionale) archeologie en geschiedenis.

Het programma wordt gemaakt door Jan Camfferman en Daan de Vries jr. van Radio Beverwijk en historisch archeoloog Jean Roefstra van de Stichting Historische Archeologie (S.H.A.) Het wordt iedere maandagavond om 20.00 uur uitgezonden.

Thema's zijn: de geschiedenis van Beverwijk en Heemskerk, de vele (verdwenen)

kastelen in onze regio, middeleeuwse kerken, middeleeuwen, onderzoek, Prehistorie, mythen en legenden, kasteel Oud Haerlem, kasteel en familie Banjaert, het Historische Genootschap Midden-Kennemerland, het leven van de gewone mens in de Middeleeuwen, regionale (amateur) archeologie, de Abdij van Egmond, Tempeliers en de orde van Sint Jan in Heemskerk, Romeinen in Velsen, het Provinciaal Depot voor Bodemvondsten en nog veel meer.

De eerste serie (deel 1-24) wordt al vanaf 8 augustus in zijn geheel herhaald. In januari 2012 begint een nieuwe serie afleveringen.

Radio Beverwijk is te ontvangen op:

Kabel, 104.5 FM

Ether, 105.4 FM

Online: <http://www.radiobeverwijk.nl>

Zie ook de website van de Stichting Historische Archeologie: www.s-h-a.nl.

Boekje over Kasteel Assumburg

Stichting Historische Archeologie is onder de titel 'Kastelen in Beverwijk en Heemskerk' een reeks publieksboekjes gestart. Deel 1 in de serie gaat over Kasteel Assumburg in Heemskerk en is verschenen op 12 juni jl. Het eerste exemplaar is door de auteur Michel Tuin overhandigd aan de manager van Stayokay Heemskerk Michiel Broos.

Het boekje telt zesendertig fullcolor pagina's met ruim tachtig afbeeldingen. In zes hoofdstukken passeren de bouw- en bewoningsgeschiedenis van het kasteel door de eeuwen heen. Ook de archeologische onderzoeken bij het kasteel en de geschiedenis van de kasteeltuin worden behandeld.

Met een toegankelijke serie wil S.H.A. een zo breed mogelijk publiek bereiken en interesseren voor de rijke, lokale kasteelgeschiedenis. Een of tweemaal per jaar zal er een nieuw deel verschijnen in deze reeks

boekjes met wetenschappelijke ondergrond. Er zijn weliswaar in het verleden publicaties verschenen over de (verdwenen) kastelen in Beverwijk en Heemskerk, maar die zijn vaak slecht verkrijgbaar of te wetenschappelijk van toon voor het grote publiek. 'Kastelen in Beverwijk en Heemskerk' is daarom zo opgezet dat zowel buitenstaanders met interesse voor (regionale) geschiedenis als de doorgewinterde historici er mooi vormgegeven en vooral informatieve naslagwerken op nahouden.

De prijs van het boekje is bewust laag gehouden. Voor € 4,50 is het boekje verkrijgbaar bij De Beverwijkse Boekhandel in Beverwijk, in de museumwinkel van Museum Kennemerland in Beverwijk, boekhandel Schuyt in Uitgeest, boekhandel Stumpel in Heemskerk, boekhandel Bruna in Heemskerk (Deutzstraat) en via de website van de Stichting Historische Archeologie www.s-h-a.nl.

Kastelen in Beverwijk en Heemskerk
Deel 1 – Kasteel Assumburg
ISBN: 978-90-816773-0-1
Auteur: Michel Tuin
info@s-h-a.nl

Boekennieuws

Archeologische kroniek
Noord-Holland 2010.

Onlangs verscheen de *Archeologische Kroniek van Noord-Holland 2010*, uitgegeven door de provincie Noord-Holland.

De kroniek vormt een overzicht van alle archeologische onderzoeken die in 2010 zijn uitgevoerd in de provincie.

Het is de derde keer dat de provincie Noord-Holland zelf een kroniek uitbrengt.

De uitgaven van de kroniek met vondsten uit 2008 en 2009 was een groot succes.

De kronieken zijn alledrie te downloaden onder het kopje *Archeologische Kroniek Noord-Holland* op de website van de provincie Noord-Holland: <http://www.noord-holland.nl/web/Themas/Cultuurvrije-tijd-en-media/Archeologisch-depot.htm>

Fotoproject Landschap Noord-Holland

Landschap Noord-Holland heeft samen met Landschapsbeheer Nederland, SKOR|Stichting Kunst en Openbare Ruimte een leuk project opgezet.

Voor dit project zijn zij op zoek naar enthousiaste mensen, die het leuk vinden om aan de hand van een bestaande fotocollectie uit de jaren '70 van Hubert De Boer te zoeken naar de plekken in het Noord-Hollandse landschap, die toentertijd gefotografeerd zijn en deze dan ook meteen willen herfotograferen. Door herfotografie wordt de hoogwaardige collectie De Boer uitgebreid tot een nieuwe collectie Noord-Hollandse landschapsfotografie. Deze zal worden ondergebracht bij een fotomuseum

of foto-archief en kan in de toekomst steeds worden uitgebreid. Bekijk een kort filmpje van het project op: www.youtube.com/watch?v=T8XHamOHR8M

Wilt u meer weten over dit project, gaat u dan naar de website: <http://www.landschapnoordholland.nl/nieuws/waar-zijn-oude-landschapsfotos-gemaakt>

Weet u nog dat ook Nederland niet zo lang geleden nog vol stond met de pittoreske houten elektriciteitspalen die op veel vakantiekiekjes worden vastgelegd? Herinnert u zich de vorkantennes op de daken, de dorpswegen zonder een enkele rotonde? Het Nederlandse landschap is

op veel plaatsen ingrijpend, en op sommige plaatsen juist verassend weinig veranderd. Hoe hebben die veranderingen zich de afgelopen jaren voltrokken? Deze vragen en vooral ook wat mensen daarvan vinden zal later in dit project ook aan de orde komen, mogelijk in discussiebijeenkomsten en zeker al met discussies op een internetforum.

Als u op de hoogte gehouden wilt worden van ontwikkelingen in dit project, zoals het online gaan van een eigen website, discussies op internet of de discussiebijeenkomsten later dit jaar, meldt u dan aan via: focus_op_landschap@yahoo.co.uk

Van de werkgroep Paleografie

De werkgroep Paleografie heeft tot nu toe drie grote (langdurige) projecten uitgewerkt:

1
Alle **charters (93) en transportakten (1489-1873)** die zich in het archief van Museum Kennemerland bevinden, zijn getranscribeerd en bewerkt. In 2001 (en in 2011 volledig herzien en fors uitgebreid) heeft de werkgroep hiervan een compleet boek met transportakte-formulieren en de betreffende alfabetischeregisters uitgegeven. Tevens is een CD met de volledige tekst te koop en alle bijbehorende digitale foto's. Dit project is inmiddels afgerond.

2
Alle **comparities van de Vroedschap van de stad Beverwijk** uit het "Resolutieboek der stede Beverwijk" vanaf 1642 tot 1794 worden getranscribeerd en tot nu toe zijn er 5 boeken van uitgebracht. De lijsten met duizenden persoons- en veldnamen en vreemde woorden staan weer achterin en in deze serie zijn ook CD's van boek 4 en 5 gemaakt: wederom vergezeld van de digitale foto's die door de werkgroep zelf gebruikt zijn. Aan het 6^e boek wordt gewerkt: we zijn in het jaar 1707 aanbeland en hopen het tot de Franse tijd vol te houden. Men kan nu alvast het verslag van ruim een halve eeuw Beverwijks stadsbestuur erop naslaan!

3
Transcripties van alle akten van de **Weeskamer van Beverwijk** vanaf 1556. De Weeskamer was een juridische, plaatselijke instelling die verantwoordelijk was voor het toezicht op de regeling en afhandeling van de nalatenschap van minderjarige kinderen (d.w.z. tot de mondige

leeftijd van 25 jaar of tot het huwelijk) en geestelijk onvolwaardige erfgenamen. Weduwen en ongehuwde vrouwen werden in deze kwesties als handelingsonbekwaam beschouwd en moesten zich dus ook door een voogd laten vertegenwoordigen. Alle akten bevatten interessante informatie, o.a. wat betreft familienamen en hun onderlinge verbanden. De soms toegevoegde inventarislijsten gunnen ons een bijzonder kijkje in de huishoudens van die tijd!

Van deze transcripties zijn tot nu toe door de werkgroep twee boeken (tot 1642) en twee CD's uitgebracht, natuurlijk weer met alle tekst, registers en digitale foto's.

Behalve dat al deze boeken een boeiend tijdsbeeld van een paar eeuwen opleveren, is wellicht de grootste verdienste van de werkgroep dat duizenden persoonsnamen - burgers van Beverwijk en soms daarbuiten - vaak met familieverbanden (patroniemen), inclusief beroep, woonhuis, straat en sociale verbanden worden blootgelegd. Daarnaast kunnen de gevonden straat-, perceel-, veldnamen en namen van waterlopen helpen bij het terugzoeken van de topografie van oud-Beverwijk e.o.

Contactadres:
E. Toepoel-Kuyl,
tel. 0251-228497,
e-mail: ellydick@hotmail.com

Hier zijn ook alle uitgaven te koop. Een prijslijst en overzicht vindt u op de achterpagina van deze Nieuwsbrief.

www.hgmk.nl

De website van het Historisch Genootschap Midden-Kennemerland is alweer geruime tijd in de lucht. Voor wie meer weten wil over het HGMK en op de hoogte wil zijn van het allerlaatste nieuws.

Naast de serie van drie Nieuwsbrieven per jaar plus een Ledenbulletin, kunnen de leden van het HGMK en alle anderen die in de regionale geschiedenis zijn geïnteresseerd voortaan langs deze weg op de hoogte blijven van het laatste nieuws.

Op de website staat ondermeer een agenda, worden de activiteiten en evenementen toegelicht en is te lezen wie deel uitmaken van het bestuur en van de werkgroepen. De Nieuwsbrieven vanaf nummer 23 (september 2001) zijn er integraal op na te lezen en natuurlijk is er een serie *links* naar lokale, regionale en ook landelijke websites, die raakvlakken hebben met de activiteiten van het HGMK.

in memoriam

Begin augustus kregen wij bericht van het overlijden van Jkvr. Jeanne Marie Joséphine Buurman-Boreel. Zij was bijna 95 jaar oud geworden. In de laatste Ledenbulletins mochten wij enkele artikelen publiceren over het genealogisch en historisch onderzoek dat zij in de familiegeschiedenis van de Boreels op hoge leeftijd nog deed.

Zij stelde strenge eisen aan de redactie van haar werk. Een nieuw artikel van haar hand hadden wij juist nog in voorbereiding. Wij condoleren de familie met dit verlies.

Museum Kennemerland

Tentoonstellingen

50 jaar Pop in de IJmond

Tot en met 11 september 2011 is in het museum nog de tentoonstelling 50 jaar Pop in de IJmond te zien.

Dat de regionale geschiedenis van de popmuziek nog steeds bij veel mensen leeft is wel gebleken uit het bezoekersaantal, (tot nu toe ruim 700 bezoekers) en de vele enthousiaste reacties in het gastenboek. Nostalgie viert hoogtij!

Het fenomeen Pop in de IJmond is dan ook maandenlang een hot item in de regio geweest: het jubileumoptreden van de Bintangs in Paradiso, de tentoonstelling in museum Kennemerland, optredens van lokale bands in Camille en alweer de Bintangs op het Juttersfeest in Wijk aan Zee.

Om de bezoekers van de tentoonstelling 50 jaar Pop in de IJmond nog meer informatie te geven zijn tussentijds twee vitrines opnieuw ingericht. In samenwerking met, kenner bij uitstek, Johan Brouwer is de vitrine met Popbladen geactualiseerd met bladen uit de jaren 80 en 90. De vitrine met platenhoezen van veelal plaatselijke bands is aangevuld met cassettebandjes en CD's.

Tot en met 11 september is er dus nog volop te genieten van beeld en geluid uit de regionale popgeschiedenis.

De Beverwijkse sigarenindustrie

Aan de volgende tentoonstelling wordt ook al weer hard gewerkt. In het begin van de vorige eeuw bestond er een bloeiende sigarenindustrie in Beverwijk. De sigarenfabriek van Majoor vervulde daarin een belangrijke rol, met het hoofdkantoor

aan de Breestraat en de fabriek aan de Koningstraat.

Cor Castricum heeft daarover een boek geschreven en dit boek en de uitgebreide collectie van Henk van Unen vormen het uitgangspunt voor de nieuwe tentoonstelling. Sigarenkisten, etiketten, sigarenbandjes, reclame borden, kasboeken, maar ook het sociale aspect en de werkomstandigheden van de werknemers zullen in de tentoonstelling aan bod komen.

Half oktober verschijnt het boek en zal de tentoonstelling voor het publiek geopend worden.

Tijdens de duur van de tentoonstelling zullen diverse activiteiten zoals lezingen, demonstraties en informatiebijeenkomsten georganiseerd worden.

Open Monumentendag

Zaterdag 10 en zondag 11 september

Ook dit jaar opent Museum Kennemerland haar deuren tijdens de Open Monumentendagen. Zaterdag 10 en zondag 11 september zijn de openingstijden aangepast, van 10 tot 17.00 uur.

Rabobank fietsdag

Zondag 11 september organiseert Rabobank IJmond Noord een fietsdag.

Een geweldig evenement waarin verenigingen en stichtingen uit Uitgeest, Beverwijk en Heemskerk de gelegenheid krijgen om een centje te verdienen voor hun clubkas. Museum Kennemerland fungeert als verrassingspost. Dit betekent dat het museum is opgenomen in de route en het routeboekje en dat alle fietsers langskomen.

De fietsroute is zo'n 30 kilometer en loopt door het werkgebied van Rabobank IJmond Noord.

Tien euro voor de clubkas

Ook u kunt meedoen aan de fietstocht en zo het museum steunen.

Voor iedereen die de fietsroute uitrijdt, stort de Rabobank tien euro in de kas van het museum.

Informatie en inschrijfformulieren zijn in het museum verkrijgbaar.

Zijper Collectie Beheer Systeem

Zaterdag 3 september 2011 was de 5e gebruikersbijeenkomst ZCBS/ZBBS

Het ZCBS is bedacht, ontworpen en gerealiseerd door Gerard van Nes, medewerker van het Zijper Museum te Schagerbrug (NH). Het Zijper Collectie Beheer Systeem (ZCBS) kan worden gebruikt voor het beheren van museale objecten, ansichtkaarten en fotocollecties en boeken en publicaties. Inmiddels gebruiken al veel musea dit systeem. Zo ook de werkgroep registratie van museum Kennemerland. De gebruikers komen regelmatig bijeen om nieuwe ontwikkelingen te bespreken en te demonstreren. Deze keer was museum Kennemerland gastheer. Naast het conferentiegedeelte namen de bezoekers ook en kijkje in het museum.

Jannie Polak

*Bestuurslid museum Kennemerland
Werkgroep programmering*

Nieuwe werkgroep HGK: fotopresentaties

Als u houdt van grasduinen in fotoarchiven en een beetje handig bent op de computer dan is de nieuw op te richten werkgroep Fotopresentaties wellicht iets voor u!

De fotopresentaties van het Historisch Genootschap Midden-Kennemerland kunnen altijd rekenen op grote belangstel-

ling van bezoekers. Maar het ontbreekt een beetje aan mankracht om ze voor te bereiden. Daarom zoeken we mensen die voor dit doel op regelmatige basis bij elkaar willen komen.

Samen zullen de deelnemers thema's bedenken, leuke of interessante selecties maken, de beelden in Photoshop (leren) bewerken en animaties toepassen.

Het is uiteindelijk dan de bedoeling om ongeveer twee à drie keer per jaar een presentatie te kunnen geven.

Interesse? Meld u dan aan bij onze secretaris Jacob Brakenhoff, telefoon 0251 226 291 of e-mail jabrak@ziggo.nl.

Boeken:

verkrijgbaar in Museum Kennemerland tijdens de openingsuren:	leden	niet-leden
Mannen van IJzer en Staal - de eerste generaties Hoogovenwerkers	€ 7,50	€ 8,50
Een mol in Arcadië - 50 jaar Velsler tunnels	€ 10,-	€ 15,-
Bromsnor tussen de aardbeievelden	€ 10,-	€ 10,-
Scholtens en Midden-Kennemerland	€ 5,-	€ 5,-
Wat Mijnheer zegt moet gebeuren (<i>Waterland</i>)	€ 10,-	€ 12,50
Beverwijk en zijn industriële geschiedenis	€ 10,-	€ 10,-
Een straatje om in Beverwijk	€ 5,-	€ 5,-
Historische reeks:		
1 Dagverhaal der doormarcheerende troepen (=Ledenbulletin 23)	€ 5,-	€ 8,-
2 Een haven in de Noordzee, een waterweg naar Amsterdam	uitverkocht	
3 Wijk aan Zee, dorp aan de branding (=Ledenbulletin 25)	uitverkocht	
Ledenbulletin 24	€ 5,-	€ 8,-
Ledenbulletin nr. 26 "40 jaar amateur-archeologie"	€ 5,-	€ 8,-
Ledenbulletin nr. 27, 28 of 29	€ 5,-	€ 8,-
Ledenbulletin nr. 30	uitverkocht	
Ledenbulletin nr. 31, 32 of 33	€ 5,-	€ 8,-
Ledenbulletin nr. 34	€ 10,-	€ 13,-
Ledenbulletin nr. 35	€ 10,-	€ 13,-
Charterboek met alle charters uit Museum Kennemerland		
93 transcripties, transportakten, illustraties en registers tot één boek van 242 pagina's in plastic ringband. <i>Op bestelling:</i>	€ 20,-	
CD- Charters- alle transcripties met bijbehorende digitale foto's	€ 2,50	
Transcriptie van de notulen van de vroedschapsvergaderingen van de stad Beverwijk vanaf 1642. Een schat aan interessante en verrassende gegevens over het wel en wee van de stad en haar burgers in vroeger tijden. Elk boek en elke CD is inclusief alle registers.		
Plastic ringband, Boek 1 (1642-1650), 57 pagina's	€ 9,-	
Boek 2 (1650-1661), 86 pagina's	€ 10,-	
Boek 3 (1661-1672), 86 pagina's	€ 10,-	
Boek 4 (1673-1687), 97 pagina's	€ 11,-	
Boek 5 (1688-1704), 134 pagina's	€ 12,-	
Boek 4 of 5 op CD met digitale foto's en registers	€ 2,50	
Transcripties van de Beverwijkse Weeskamerboeken: inclusief alle registers, plastic ringband, 125 pagina's		
Boek I (1556-1617)	€ 12,-	
Boek II (1617-1642)	€ 12,-	
Boek I of II op CD met digitale foto's en registers	€ 2,50	
<i>U kunt zich voor een abonnement op deze uitgaven van de Paleografie-werkgroep opgeven bij E. Toepoel, tel. 228497; email: elyldick@hotmail.com</i>	<i>zie ook pagina 6</i>	
Foto-CD met ruim 1200 ansichtkaarten van Beverwijk e.o.	€ 11,25	€ 11,25
Koen Mertens senior en Koen Mertens junior, 100 jaar kunstenaarschap	€ 4,-	€ 4,-
Het Mysterie van de Tijdgeest	€ 3,25	€ 3,25
Lise en de bastaard	€ 9,95	€ 9,95
Fiets-en wandelroute Midden-Kennemerland Inzicht	€ 3,-	€ 3,-
Een plattegrond van Beverwijk 1830 - 1840	€ 2,50	€ 2,50
Midden-Kennemerland in de Vroege en Hoge Middeleeuwen	€ 20,-	€ 20,-
Het ontstaan van Beverwijk als stedelijke nederzetting	€ 9,-	€ 9,-
Recht op wraak	€ 20,-	€ 22,-
De geschiedenis van het ijzer en staalmaken in IJmuiden	€ 10,-	€ 10,-
Duinen en mensen - Kennemerland	€ 29,95	€ 29,95

colofon

De Nieuwsbrief is een uitgave van het Historisch Genootschap Midden-Kennemerland en Museum Kennemerland te Beverwijk en verschijnt 3 x per jaar. Daarnaast verschijnt 1 x per jaar het Ledenbulletin voor de leden van het Genootschap.

Redactie: Arie van Dongen, Cor Castricum, Jean Roefstra, Wim Spruit. Redactieadres: Vondellaan 62, 1942 LK Beverwijk; email: avdongen@ziggo.nl

Secretariaatsadres Historisch Genootschap Midden-Kennemerland:

J.J.M. Brakenhoff, Anemonenlaan 11, 1943 BC Beverwijk, telefoon 0251 - 226291
email: jabrak@ziggo.nl

Nieuwe leden van het Genootschap kunnen zich opgeven bij de ledensecretaris:

Mw. P.M. Pennycook-Hilbers, Acacialaan 65, 1943 GR te Beverwijk, tel. 0251-220150
email: gkpennycook@hotmail.com

De contributie bedraagt minimaal € 13,- per jaar (meer mag!) + voor leden buiten de IJmond € 4,- bijdrage in de portokosten.

Nieuwe leden kunnen zich ook opgeven door dit bedrag over te maken op postgirorekening nr. 22.4943 t.n.v. Historisch Genootschap Midden-Kennemerland te Beverwijk, met de vermelding: "nieuw lid". U ontvangt dan p.o. het ledenbulletin + de reeds verschenen Nieuwsbrieven van dat jaar + een welkomstpremie.

Bezoek ook eens de websites:

www.museumkennemerland.nl

www.archeo-beverwijk-heemskerk.nl

www.geschiedenisbank-nh.nl

www.middenkennemerland.nl

Historisch **MIG** Midden-Genootschap Kennemerland

Bestuursleden:

Voorzitter	J.G. Frerichs
Secretaris	J.J.M. Brakenhoff
Penningmeester	J.W. de Boer
Lid	A. van Dongen
Lid	W.A. Spruit

Erelid:

ir. J. Camfferman

Leden van Verdienste:

IJ. Luttik

J.G. Berkhout

Museum Kennemerland

MUSEUM KENNERLAND

Vanaf september gelden de winter-openingstijden: zaterdag en zondagmiddag van 14 - 17 uur. Toegangsprijzen: geregistreerde leden van HGMK gratis, maar huisgenoten betalen het tarief dat voor alle bezoekers geldt: € 2,50; 65 plus en kinderen t/m 12 jaar: €1,50.

Voor rondleidingen en bezoeken buiten de openingstijden kunt u contact opnemen met Aad Kok: tel. 228755.

Westerhoutplein 1, 1943AA Beverwijk ☎ 0251 214 507